

ՄԱՆԿԱԳՐԱՏՆԵԿԱՆ

ՈՐԻՉՈՆ

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

Մեր նահատակներուն պատգամը այսօր՝ մեր միասնականութիւնն է

Բոլորս ալ գիտենք թէ Ապրիլ ամսուան ընթացքին, աշխարհի տառածքին հայեր ուր ալ գտնուին, անպայման քով-քովի կու գան ու միասնաբար կ'ոգեկոչեն 1915-ին տեղի ունեցած՝ Հայոց Տեղասպանութեան յիշատակը:

Ժամանակին Ապրիլ 24-ը սուգի օր էր: Այսօր՝ Ապրիլ 24-ը պահանջատիրութեան օր է: Մենք կը յարգենք մէկ ու կէս միլիոն զոհուած հայերու յիշատակը: Անոնք զոհուեցան, որ մենք մնանք: Անոնք շատ դժուար վիճակներու մատնուեցան եւ շատ չարչարանքներու ենթարկուեցան՝ պահելու համար իրենց լեզուն եւ հաւատը:

99 տարիներ անցած են այդ սեւ օրերէն եւ տակաւին թորքը չէ փոխուած: Այսօր ան իր կործանիչ ուժերով կը քանդէ հայ կենսունակ գաղութներէն մէկը՝ Սուրիահայ գաղութը: Կը քանդէ եկեղեցիները ու կը տեղահանէ ժողովուրդը:

Դիշդ է որ մենք կ'ապրինք խաղաղ պայմաններու մէջ, բայց պէտք է արթուն, համարձակ եւ պահանջատիր ըլլանք մեր իրաւունքներուն: Պէտք չէ մոռնանք մեր անցեալի փառքն ու պատմութիւնը, պէտք չէ մոռնանք մեր արժէքներն ու սովորութիւնները, պէտք չէ մոռնանք մեր մշակոյթն ու սրբութիւնները: Ապրիլ 24 է ամէն օր երբ օտար սովորութիւններ կը կապկենք, Ապրիլ 24 է ամէն օր երբ օտար լեզուով կը խօսինք մեր տուններուն, մեր դպրոցներուն, մեր ակումբներուն եւ մեր կեդրոններուն մէջ:

Քաջ ու պայքարող եղած է հայ ժողովուրդը: Պատմութեան ընթացքին եղած են ժողովուրդներ ու անհետացած աշխարհի երեսէն, սակայն հայը եղած է ու պիտի գոյատեւէ տակաւին: 99 տարիներէ ի վեր, հայեր իրենց հայրենիքէն հեռու՝ օտար արեւմտի վրայ կ'ապրին տակաւին, որովհետեւ անոնք ուր որ գացին, հոն շինեցին տուն, դպրոց, եկեղեցի, հրատարակչատուն, մամուլ, գրադարաններ, ակումբներ, մշակութային թէ՛ մարզական կեդրոններ, ինչպէս նաեւ ծերանոցներ, դարմանատներ... Մեծ է համբերութիւնը հայուն, մեր պապերը այդ բոլորը շինեցին որ մենք մնանք, որ մենք չկորսուինք օտարին լուծին: Կը մնայ որ մենք արժէքը գիտնանք այդ ամէն մէկ կառոյցին եւ պահենք զանոնք: Հարստացնենք այդ կեդրոնները հոն յաճախելով եւ հոն աշխատելով: Կը մնայ որ մենք աւելի՛ զիրար սիրենք, աւելի՛ զիրար մտիկ ընենք, աւելի՛ զիրար հասկնանք եւ իրարամերժ չդառնանք: Թող Ապրիլ 24-ը, ամէն տարի մեզի ուխտի օր մը ըլլայ: Մեր նահատակներուն որպէս յարգանք, մենք այսօր եւ այսուհետեւ ամէն օր, ըլլանք միասնական, չըլլանք շահամուլ, չըլլանք փառամուլ, չըլլանք եսակեդրոն, չըլլանք արքառատ: Աշխատինք բոլորս միասին՝ մեր բոլոր միութիւններով եւ բոլոր ուժերով. աշխատինք միասնաբար հայ ժողովուրդի եւ հայրենիքի շահերուն համար: Ըլլանք աշխատասէր, հարմաձակ, վճռական եւ հետեւողական՝ արթուն պահակները մեր դատի պաշտպանութեան:

Հպարտ եմ որ հայ եմ ինձի նման հայ էր... Ռուբէն Սեւակ

Բուն անունով՝ Ռուբէն Զիլինկիրեան: Ծնած է 15 Փետրուար 1885-ին, Պոլսոյ մէջ: Նախակրթութիւնը ստանալէ ետք իր ծննդավայրի ազգային վարժարանին մէջ, կը յաճախէ Պարտիզակի Ամերիկեան վարժարանը, ապա Պոլսոյ Պերպլերեան վարժարանը: Մեծ ուսուցիչ եւ տնօրէն՝ Պերպլերեանի շուրջն էր, Ռուբէն Սեւակին մէջ կը զարգանայ, բանաստեղծութեան նկատմամբ իր սերը:

Աւելի ուշ կը մեկնի Լոզան եւ կը հետեւի բժշկական գիտութեան դասընթացներուն: 1911-ին, որպէս բժիշկ, կ'աւարտէ համալսարանը: Ան իր նամակներէն մէկուն մէջ, կ'անդրադառնայ թէ ի՞նչ է իրեն համար կեանքը եւ թէ ինչո՞ւ ան ուզած է բժիշկ ըլլալ:

Ահաւասիկ նամակէն հատուած մը. գրուած է 1905-ին երբ ինք միայն 20 տարեկան էր: Հոն կ'երեւի Ռուբէն Սեւակի կեանքին նկատմամբ իր խորունկ կեցումը:

« Կեանքը շատ տխմար բան մը եղած պիտի ըլլար, եթէ անոր նպատակը արշաւ մը ըլլար միակ դրամատիրութեան ետեւէն, փառասիրութեան ետեւէն:

... Ու այս խաբուսիկ սուտերուն մէջ, եթէ կայ հաստատուն եւ իրական բան մը, այդ ալ (ըստ իս) ԶԱՐԳԱՅՈՒՄՆ Է, ԲԱՐՈՒԹԻԻՆՆ Է:

Կեանքը, այս երկու սկզբունքներուն համար միայն, կ'արժէ ապրիլ, ըստ իս՝ տգետը, չարը չապրիր. Մինչդէռ գիտունը անհունութիւն մը կ'ապրի ու բարին անմահութիւն մը:

Ու եթէ բժշկութիւնը ընտրեցի ինձ ասպրէզ, միայն ու միայն այդ սկզբունքներու իրագործման համար է»:

Ըստ Ռուբէն Սեւակի, բժշկութիւնը գիտութիւն մըն է, ուր յարատեւ զարգացում կայ եւ բժշկութիւնը հիւանդին կը շնորհէ կեանքը՝ մեծագոյն բարիքը: Զարգանալով եւ բարիք ընելով իր շրջապատին, Ռ. Սեւակ կը գոհացնէ կեանքին հանդէպ իր ունեցած փիլիսոփայութիւնը:

Իբրեւ բժիշկ գործելէ զատ, Ռուբէն Սեւակ կ'աշխատակցի «Սուրհանդակ» եւ «Ազատամարտ» օրաթերթերուն: 1909-ին, Ատանայի ջարդերը շատ խոր յուզում կը պատճառեն եւ այդ շրջանին է որ կը հրատարակէ իր առաջին եւ միակ գիրքը՝ «Կարմիր

Գիրքը»:

Ունի բժշկատողապահական պատմութիւններու շարք մը՝ «Բժիշկի գիրքէն փրցուած էջեր» խորագրով, որ լոյս կը տեսնէ «Ազատամարտ» օրաթերթին մէջ:

Առաջին համաշխարհային պատերազմին, որպէս զինուորական բժիշկ, կ'արձանագրուի Օսմանեան բանակին մէջ: Եւ Ապրիլ 24-ին, ինքն ալ կը ձերբակալուի Պոլսահայ մտաւորականներու հետ, եւ կը նահատակուի Դանիէլ Վարուժանի, Միամանթոյի, Ռուբէն Զարդարեանի, Արտաշէս Յարութիւնեանի, Տիգրան Զեօկիրեանի եւ այլ գրողներու շարքին:

Ես ալ հայ մըն եմ, պէտք է մտածեմ որ ինչ կրնամ ընել եւ պէտք է ընեմ իմ ազգիս համար:

Գանատան եւ այլ պետութիւններ ճանչցած են Հայկական Տեղասպանութիւնը

Գանատայի Ծերակոյտը եւ Խորհրդարանը, 2002-ին եւ 2004-ին ճանչցած են Հայկական Տեղասպանութիւնը: Ճանաչման այս իրողութիւնը տեղի ունեցաւ վարչապետ՝ Սթիվըն Հարբըրի ժամանակ:

Գանատայի թէ սփիւրքի որեւէ հայաշատ գաղութներու մէջ, հայ դատի գրասենեակներ մեծ աշխատանք կը տանին իրականացնելու համար հայ ժողովուրդի պատմական երազները: Մենք ալ որպէս հայ պարտաւոր

ենք մեր առատաձեռնութեամբ կամ հայկական ձեռնարկներու ներկայ գտնուելով կամ բազմաթիւ այլ միջոցներով մեր օժանդակութիւնը բերելու՝ այդ աշխատանքներու յաջողութեան համար:

Յիշենք բոլոր այն երկիրները որոնք մինչեւ հիմա ընդունած են 1915-ի Հայկական Տեղասպանութիւնը.

- Որուկուէյ
- Կիպրոս
- Եւրոպական Խորհուրդ

- Արժանքին
- Ռուսիա
- Գանատա
- Յունաստան
- Լիբանան
- Պելճիքա
- Ֆրանսա
- Շուէտ
- Վատիկան
- Իտալիա
- Չուիցերիա
- Հոլանտա
- Լեհաստան
- Վենեզուելա
- Գերմանիա
- Լիթուանիա
- Չիլի

Մեծ եղեռնի հարիւրամեակին

Երկինքը մութ էր
 Լուսինը մահիկ.
 Մարտալու բան կար
 Տես ճակատագիր.
 Ու անյայտ ձեռքեր
 Անկինադարձին,
 Մեւ պատի եզրին՝
 Կտալի վրայ
 Արիւնոտ մատներ
 Նկարած էին:
 Ի՛նչ սարսափելի...
 Լեռներու լանջին
 Կանգնած խաչքարին՝
 Եաթաղաններով
 Հողմացիր ըրին:
 Պարեցին շուրջպար
 Այն ալ, ի՛նչ շուրջպար...
 Մահերգ էր կարծես
 Ծակտին հայ ազգին
 Որ կ'ապրի ի սպառ:
 Այդ եղերական
 Օրերէն ասդին,
 Միլիոն ու միլիոն
 Նոր կամքեր ծնան
 Պատմութեան սրտին,
 Դէմ դրինք մահուան
 Ու ճակատագրին:
 Այսօր մենք չունինք
 Լաց ու կոծ բնա:
 «Կեզի» պարտեզին
 Աճիւնները մեր
 Մնացին անմեռ.
 Ու հարիւր տարի
 Պոռթկալու են դէռ.

Է՛հ, հարիւրամեակ...
 «Թաքսիմ» կը վխտայ
 Յուցարարներով,
 «Կի՛ւր» պիտ' ողբայ
 Իր անուան գնով.
 Մօտ է գարունը
 Իմ հայ ժողովուրդ:
 Դուն ժառանգորդն ես
 Մեր հողին, քարին
 Ու սուրբ խաչքարին,
 Ինչո՞ւ կը պարպես
 Հողդ Նայիրեան
 Արդէն ուզածն է
 Թուրքին ցեղասպան՝
 «ՀՈՂ ՀԱՅԱՍՏԱՆ
 ԲԱՅՑ ԱՌԱՆՑ ՀԱՅՈՒՒՆ»:
 Կ'երդնում հաւատա՛
 Օրը պիտի գայ
 Ու ցեղասպանը,
 Իր հաշիւը տայ
 Ու բացայայտէ
 Ամբողջ աշխարհին,
 Որ ինք անխնայ
 Չարդեց հայ ազգը
 Մաղձով մոլեգին:

Ազնիւ Թորոսեան

Բագրատունեաց թագաւորութեան անկումէն ետք, Պատմական Հայաստան ենթարկուեցաւ ալլազան օտար իշխանութիւններու տիրապետութեան:

1828 թուականին տեղի ունեցաւ ռուս-թրքական պատերազմը: Թուրքերը պարտուեցան եւ ստորագրեցին Էտիքնէի դաշնագիրը: Այսպէս Հայաստան բաժնուեցաւ թուրքերու եւ ռուսերու միջեւ:

Արեւմտեան Հայաստան կամ թրքահայաստան եւ Արեւելեան Հայաստան կամ ռուսահայաստան.

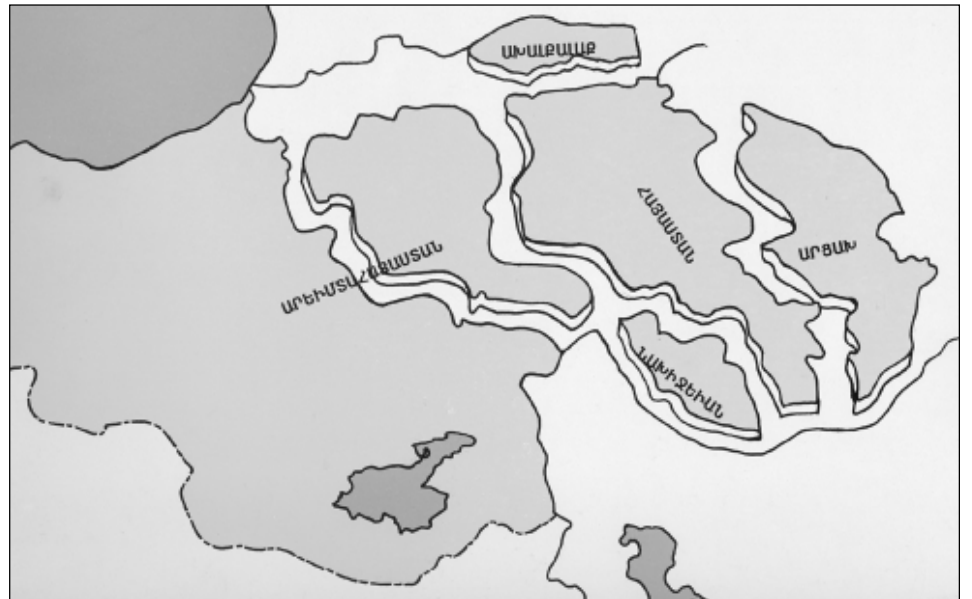
1882-ին Պոլսոյ հայոց պատրիարքարանի կազմած վիճակագրութեան համաձայն թուրքիոյ մէջ 2 միլիոն 600 հազար էր հայոց թիւը:

Արեւմտեան Հայաստանի մաս կը կազմէին հետեւեալ վեց նահանգները.

Վանայ նահանգ, Կարնոյ նահանգ, Բաղէշի նահանգ, Խարբերդի նահանգ, Սվազի նահանգ, Տիգրանակերտի նահանգ: Այս նահանգներու հայութիւնը 1915-ին ցեղասպանութեան ենթարկուեցաւ եւ տեղահանուեցաւ ու արտարուեցաւ: Այսօր այդ շրջաններուն մէջ թուրքեր եւ քիւրտեր կը բնակին:

Ներկայ Հայաստանի Հան-

Մեր հողերը

րապետութեան սահմաններէն դուրս կը մնան նաեւ՝

1.- Կարսի նահանգն ու Սուրմալուի գաւառը, որոնք 1921-ին Թուրքիոյ տրուեցան համայնավարներուն կողմէ:

2.- Չաւախքը (Ախալքալաք), որ կը մնայ Վրաստանի տիրապետութեան տակ: Հոն կը բնակին մեծ թիւով հայեր:

3.- Նախիջեան, որ Ատրաբէյճանի ենթակայ ինքնավար հանրապետութիւն մըն է այսօր: 1920-ական թուականներուն բնակչութեան կէսէն ատիկն հայեր էին, իսկ այժմ՝ ամբողջովին պարպուած է

հայերէ:

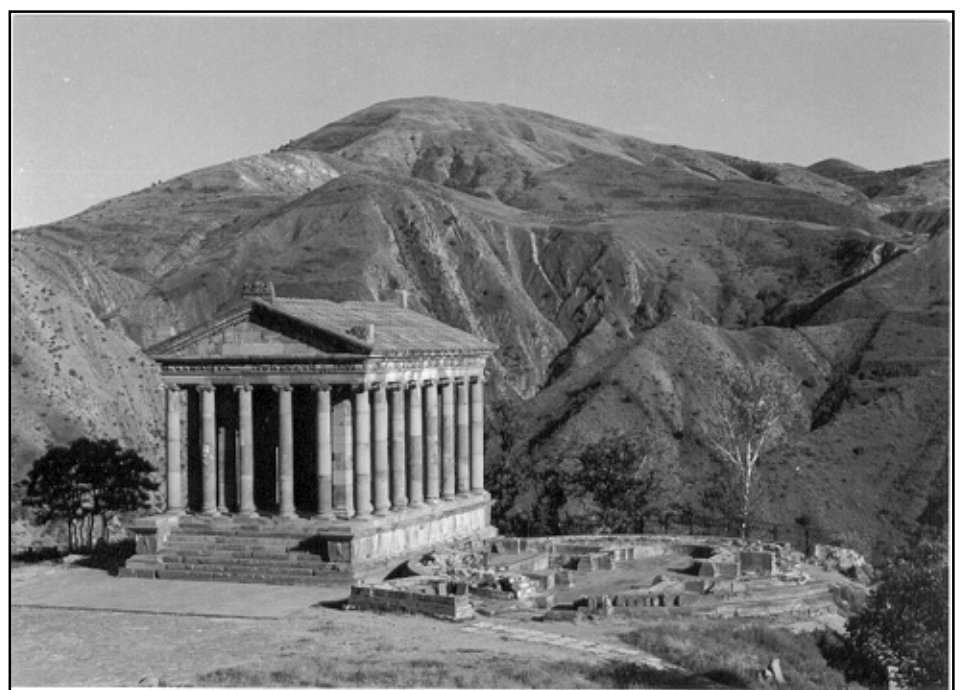
Ներկայ Հայաստանի արեւելքը գտնուող պատմական Արցախ նահանգը, որ մինչեւ 1989 կցուած էր Ատրաբէյճանի, երկար կռիւներէ ետք հայ մարտիկներու թափած արիւնով ազատագրուեցաւ ազգերիներէն եւ այսօր Հայաստանի մէկ մասնիկն է:

Սփիւռքահայերու մեծամասնութիւնը Արեւմտահայաստանի հայութեան ժառանգորդներն են:

Ծնողքիդ հարցուր թէ քու պապերդ Հայաստանի ո՞ր շրջանէն են:

Ճանչնանք մեր հայրենիքը

Գառնիի տաճարը

ապա վերաշինուած:

Գառնիի տաճարը մտնելու համար, պէտք է բարձրանալ 9 աստիճաններ: Այդ աստիճաններուն քով կան զոհասեղաններ ուր հեթանոսական շրջանին զոհեր կը մատուցուէին: Տաճարը ունի 24 սիւներ, որոնք կը խորհրդանշեն օրուան 24 ժամերը: Այն ժամանակ հայերը պաշտած են արեւը,

նկատի ունենալով որ ան կեանքի աղբիւր է: Եւ կ'ենթադրուի թէ Գառնիի տաճարը նուիրուած է արեւի աստուծոյ Միիրին:

Այսօր, Գառնիի տաճարը համաշխարհային արժէք ներկայացնող հայ ժողովուրդի հեթանոսական շրջանի, մշակութային կոթողներէն մէկն է:

ԱԴԱՄԱՆԴԸ

Ադամանդը ծանօթ է որպես ամենէն մաքուր քանկարժէք քարը: Չարմանալին այն է թէ աշխարհի տարածքին չկան երկու ադամանդներ, որոնք ամբողջովին մնան եւ իրարու:

Չմշակուած կան չտաշուած ադամանդին կ'ըսենք ալմաստ: Ան ամենէն մաքուր հանքանիւթն է: Ալմաստի չափէն, ձեւէն, մակերեսի խորտուրտութենէն բայց մանաւանդ ալմաստը գտնուած շրջանին մէջ՝ տեղացած անձրեւի կաթիլներէն, մասնագէտներ կը գիտնան թէ ո՞ր շրջանէն եկած է ադամանդը:

Ալմաստը քանկարժէք քար կը դառնայ երբ գայն մշակելով կամ տաշելով անոր մէջ քափանցող լոյսի մեծ մասը, քարէն «դուրս չգար», այլ զարնուելով անոր պատերուն կը վերադառնայ. կը փայլի ու կը պսպղայ:

Ադամանդի քարի գոյնը շատ կարեւոր է: Կան տարբեր գոյնի ադամանդներ, ինչպէս՝ շաքա-

նակագոյն, դեղին, կապոյտ, վարդագոյն եւ կանաչ. սակայն ամենէն արժէքատրները անգոյն ադամանդներն են: Յիշենք նաեւ թէ անգոյն ադամանդը խորհրդանիշ է մաքրութեան եւ այդ իսկ պատճառով ամուսնացող երիտասարդներ անգոյն ադամանդ քարով մատանի կը նուիրեն իրենց սիրած կնոջ:

Անցեալ ձմրան, Հոնկ-Քոնկի մէջ, արժէքատր քարերու ցուցահանդէս մը տեղի ունեցաւ: Հոն ցուցադրուեցան չափազանց յարգի կապոյտ գոյնի 12 ադամանդներ եւ լոնտոնաբնակ հրեայ մը գնեց այդ կապոյտ ադամանդներէն մէկը 6 միլոն տոլարի: Իսկ աշխարհի ամենէն մեծ դեղին ադամանդը կը պատկանի հայո մը: Ան 110 քառաթ է եւ կ'արժէ 15 միլիոն տոլար:

Աշխարհի տարածքին ադամանդի հանգեր կան Ռուսիա, Պոթսդամա, Աւստրալիա, Գոնկո, Ափրիկէ, Գանատա, Անկոլա, Նամիպի, Չինաստան եւ Կանա:

ՄԵԾ ՊԱՀՔ

Այս տարի Մեծ Պահքը սկսաւ Մարտ 3-ին եւ աւարտեցաւ 20 Ապրիլին: Պահքի քառասուն օրերը կը խորհրդանշեն անապատին մէջ, Քրիստոսի քառասուն օրուայ աղօթքին, ծոմապահութեան եւ ապաշխարութեան շրջանը: Յիսուս ծոմապահութիւն ըրաւ մարդոց փրկութեան համար: Այսպէս ալ հաւատացեալներ, Պահքի քառասուն օրերու ընթացքին կ'աղօթեն, ծոմ կը պահեն եւ իրենց մեղքերը կը խոստովանին:

Պահքի շրջանին, մարդիկ հեռու կը մնան միսով շինուած ճաշերէ եւ կը նախընտրեն ընդեղէն եւ բանջարեղէն ուտել: Նոյն այս շրջանին, անոնք հեռու կը մնան նաեւ կարգ մը գէշ սովորութիւններէ. սուտ չեն խօսիր, չեն բամբասեր, չեն հայհոյեր, չեն ծուլանար եւ այլն:

Պահքի շրջանը մեզի կը սորվեցնէ ըլլալ ժուժկալ եւ մեր առողջութեան համար գործադրել աւելի առողջ սննդականոն: Եւ գրկելով մենք մեզի կարգ մը հաճոյքներէ, մեզի կը վարժեցնէ ինքնազսպումի եւ վերաբժեւորման:

Ինչո՞ւ Չարիկին հաւկիթներ կը ներկենք

Սուրբ Չատիկի տօնը կապուած է Յիսուսի Յարութեան հետ: Յիսուս Յարութիւն առնելով անմահացաւ՝ յաւերժական կեանք ունեցաւ: Աւանդութեան համաձայն, կեանքի յաւերժութեան եւ նորոգութեան խորհրդանիշ է՝ հաւկիթը: Այսպէս ուրեմն, Չատիկի տօնին կը ներկենք գոյնզգոյն հաւկիթներ եւ կարմիր հաւկիթը կը ներկայացնէ Յիսուսի արիւնը:

Ժպիտ

Ժպիտ 1

- Երանի թէ ծնած ըլլայի 16-րդ դարուն:
- Ինչո՞ւ, կը հարցնէ մայրը:
- Մինչեւ 21-րդ դարու պատմութիւնը չէր ըլլար, եւ ստիպուած չէի ըլլար սորվիլ այդ ամէնը: Կ'երթայի ու կը խաղայի:

Ժպիտ 2

- Փոքրիկն Վաչէն տուն բերաւ քանի մը կարմիր մեխակներ:
- Ուրտեղէն է, հարցուց մայրը:
 - Դրացիին պարտէզէն:
 - Ինքը գիտէ՞ այդ մասին:
 - Անշո՞ւշտ, չէ՞ որ իմ ետեւէս վազեց:

Ո՞վ կ'ուզէ ըլլալ հանճարիկ

1. Ո՞ր անասունը ամենէն երկարակեացն է: Կ—
2. Ո՞ր անասունը ամենէն հսկան է: Կ—
3. Ո՞ր թռչողն է, թեւեր առած, երէկ ծնաւ այսօր մեռաւ: Թ—

Ուրկէ՞ կու գայ ապակին

Ապակին կը պատրաստուի մասնաւորաբար աւազէ : Աւազին հետ միասին կը խառնեն սիլիկոն, սոսա եւ կիր: Այս խառնուրդը փուռին մէջ կը տաքցուի եւ կը վերածուի հեղուկ ապակիի: Հալած ապակին, կաղապարի մը մէջ դնելով կը սկսի պաղիլ. եւ գայն կը ձեւատրեն պաղած ժամանակ:

Ապակիէ շիշեր շինելու համար՝ հալած ապակին կը դնեն մետաղէ կաղապարի մը մէջ եւ մէջը կը փչեն ճնշուած օդ: Հալած ապակին կ'առնէ մետաղէ կաղապարին ձեւը:

Երբեմն կը հանդիպինք ձեռքով շինուած (hand made) ապակեղէններու: Այս ապակեղէնները մետաղէ կաղապարներու մէջ դրուած չեն ըլլար. այլ՝ ապակեգործը եղեգի մը միջոցով, կը փչէ ապակին հալած վիճակին մէջ. փչելով՝ ապակին կ'ուռի եւ տաք վիճակին ան իր ուզած չափը եւ ձեւը կու տայ այդ ամանին, գաւաթին, շիշին, մոմակալին կամ զարդին:

Ո՞վ կ'ուզէ ըլլալ բազմագէտ

Ապրիլ ամսուան հարցումներու պատասխաններուն ժամկետն է Մայիս 19, հետեւաբար սիրելի պատանի-պարմանուհիներ, կը խնդրուի զանոնք արձանագրել թուղթի մը վրայ. յիշելով անունդ եւ յաճախած դպրոցիդ անունը եւ ուղարկել առանց ուշացումի Հորիզոնի խմբագրատուն հետեւեալ հասցէին՝ 3401 Oliver Asselin Montreal Canada H4J 1L5

1. Հայոց Յեղասպանութեան յիշատակը կ'ոգեկոչենք ամէն տարի ա. Ապրիլ 24-ին: բ. Ապրիլ 28-ին: գ. Մայիս 28-ին: դ. Սեպտեմբեր 21-ին:

2. «Մեր նահատակներուն պատգամը այսօր՝ մեր միասնականութիւնն է» խմբագրականին մէջ կը յիշուի թէ Ապրիլ 24-ը սուգի օր չէր այլեւս, այլ՝ օր է...

3. Եթէ հայկական ձեռնարկներու ներկայ գտնուիմք, հայկական կեդրոններ յաճախենք եւ հոն աշխատանք տանինք, կ'օգնենք որ հայը մնայ հայ եւ չձուլուի: ա. Ճիշդ: բ. Սխալ:

4. Մեր նահատակներուն որպէս յարգանք, մենք պէտք է այսօր եւ ամէն օր ... ա. ըլլանք փառամոլ: բ. ըլլանք շահամոլ: գ. ըլլանք միասնական: դ. ըլլանք աթոռատէր:

5. Ո՞վ էր Ռուբէն Սեւակ: ա. Պոլսահայ բանաստեղծ մըն է: բ. Լոզանի համալսարաններէն շրջանաւարտ բժիշկ մըն է: գ. Մտաւորական մըն է, որ Ապրիլ 24-ին կը ձեռքակալուի ու կը նահատակուի հայ այլ գրողներու հետ: դ. Վերոյիշեալ բոլոր պատասխանները:

6. Ըստ Ռուբէն Սեւակի, ո՞ր երկու կարեւոր բաներու համար կեանքը կ'արժէ ապրիլ: ա. Կոուելու եւ չարիք գործելու համար: բ. Խօսելու եւ բամբասելու համար: գ. Չարգանալու եւ բարիք գործելու համար: դ. Խնդալու եւ ուրախ ժամանակ անցնելու համար:

7. Պահքի քառասուն օրերու ընթացքին, հաւատացեալներ ... ա. կ'աղօթեն: բ. ծոմ կը պահեն: գ. իրենց մեղքերը կը խոստովանին: դ. Վերոյիշեալ բոլոր պատասխանները:

8. Հակիթը խորհրդանիշ է... ա. սիրոյ: բ. կեանքի յաւերժութեան եւ նորոգութեան: գ. մաքրութեան: դ. Վերոյիշեալ պատասխաններէն

ոչ մէկը: 9. Հեթանոսական շրջանին, Միհր կը ներկայանայ որպէս ... ա. աստուածներու աստուած: բ. սիրոյ աստուած: գ. քաջութեան աստուած: դ. արեւի աստուած: 10. Գառնիի տաճարը ... ա. համաշխարհային արժէք ներկայացնող՝ հայ ժողովուրդի հեթանոսական շրջանէն, մշակութային կոթող մըն է: բ. հիմնադրուած է Հայկ Նահապետի կողմէ: գ. ունի 10 աստիճաններ: դ. նուիրուած է պատերազմի աստուծոյ:

Անցեալ ամսուայ Մանկապարանեկանի «Ո՞վ կ'ուզէ ըլլալ բազմագէտ»-ին ճիշդ պատասխաններն են. 1-բ 2-գ 3-գ 4-դ 5-ա 6- անպարտի 7- փեղրազուրկ 8 -գ 9 - ա 10-դ

Մանակցողներու ցանկ Սուրբ Յակոբ Վ. Ա. Սարաֆեան նախակրթականէն Բրիտափոր Մինասեան Գարին Մղոլսեան Դրօ Թորոսեան Սեւան Բաղի Շահէ Պաննիս Բամի Ունանեան Ալէքս Բիւփէլեան Ալեք Օլթանեան Նաթալի ձոյս Եունանեան Էմմա Թիթիւնեան Սօթերա Մէնտէզ Լուսին Ուշաշեան Կապրիէլ Անդէպի Ալինա Յարութիւնեան Տիանա Կամարեան Տանիէլ Գաֆաֆեան Պերճ Սարգիս Ալեքս Գ Յակոբ Գուրթմանեան Սեակ Արքանեան Տանիէլ Օհանեան Կարինէ Չէրչեան Ալիք Ժաքմաքէլեան Դանիա Նիկողոսեան Նայրի Էլիպէրեան Ալէքսանտրա Քանաքեան Մարինել Գարրիլեան Սաշա Մելիք Բրիտիկ Ասատուրեան Սահակ Մելքեան Տիլրն Աբարտեան Յարութ Սաղրբեան Սուզան Ներսիսեան Մարալ Էլակէօզ Լիլի Ժուրաքելեան Լարա Գաղանեան Անախալ պատասխանողներ Սուրբ Յակոբ Վ. Ա. Սարաֆեան նախակրթականէն Լորա Քէհեան Նրակ Պանքեան Արենի Ապրաբեան Ռիթա Տէքէրմէնեան ձուլիա Ասատուրեան Ժոլլա Աւագեան Վանա Թորոյեան Ալեք Կիրակոսեան

Ժիւլի Քօչքերեան Շանթ Փանոսեան Անտրէ-Արմէն Կիլեան Բրիտափոր Ասքանօղլի Միլենա Պուտաղեան Թային Թաչնեան Սեւանա Պաշլալանեան Արէն Իմամեան Մարիա Ազատեան Սեւան Չէրչեան Ժագ Աւագեան Արմէն Ժապամիբոս Լորի Ասատուրեան Բրիտիկա Յակոբեան Էլիսա Վերելի Կարին Փիլիպոսեան Դաիթ Կրէկորի Գոջոյեան Սեակ Մերտիսեան Ալիք Լիպարեան Լարա Չէլթունալեան Ժագ Գարալեան Արին Մանուկեան Սապինա Գ. Մանակցողներու ցանկ ՀՕՄ-ի ամէնօրեայ վարժարանի «Գոլուհան» Նախակրթարանէն Սոֆիա Ալէքսանեան Ալանա Վալս Լարա Տէմիրեան Նանահ Սապունեան Գամիլլա Գանտաճարեան Արիս Մուրատամ Առէն Ղազէլեան Արմէն Պետրոսեան Մելանիա Շէօճմելեան Լեւոն Ստերան Բրիս Գապասազալ Կարէն Տէմիրեան Առէն Հազէլեան Արի Սանայա Ալէքս Օղթնագեան Գրիգոր Սապունեան Էմիլ Շահվերտեան Սոֆի Աւագեան Նանար Բարկոցեան Ալիք Մակարեան Տարօն Քէօսէեան Արի Գալթակեան Անուշ Թոմարճի Ստոա Պայրազտարեան

Մեղեղի Պէքմէզեան Առէն Թիքեան Բէնէլլա Գոնսթաս Յակոբ Գրիգորեան Միրէլ Թիֆնէքեան Էմիլ Մանուկեան Էլիզապէթ Գանտաճարեան Ալիք Սթրենկ Հայկ Մարտոյեան Վարուժան Ուշիկեան Էմմա Մաթոսեան Սեւան Մարգարեան Լիա Յարութիւնեան Գառնի Չարչաֆեան Սէլին Աբրահամեան Բարլա Թերմինաս Գարին Տաղլեան Արամիս Լերմա Անախալ պատասխանողներ ՀՕՄ-ի ամէնօրեայ վարժարանի «Գոլուհան» Նախակրթարան Գայանէ Թորոսեան Նայիրի Հակվերդեան Առէն Շահինեան

Բրիտափոր Կոստանեան Արամ Թիքեան Անուշ Յարութիւնեան Գային Մակարեան Թամար Օհան Սոֆի Ճեպիտ Նարեկ Չիլիկիրեան Վերոնիք Այնեան Ներսէս Շիշոյեան Վարազ Մկրտիչեան Դաիթ Պոյեանեան Ռաֆֆի Կիլէսէրեան Տարօն Ալթունեան Գայեանէ Կոլտիկ Տանիէլ Սորճունճու Ազատ մասնակցողներ - Անախալ պատասխանողներ Նարէ Թնճուկեան Շանթ Պարտազեան Գարլ Գէորգեան Բախտաւոր մասնակիցներն են Ժագ Աւագեան Ներսէս Շիշոյեան

Նախորդ թիւի Խաչբառին լուծումը